

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Lelepleztek egy könyveladási botrányt
amelyet a temesvári tanonciskolák növendékeinek tankönyveivel és iskolaszereivel akartak elkövetni, de azt sikerült az utolsó pillanatban megakadályozni

Bizottság feladata lesz a botrányos ügyet tisztázni

Temesvár, november 23.

Nem első ízben foglalkozik a Déli Hírlap a tanonciskolák növendékeinek tankönyveivel és iskolaszereivel. Annak idején ezeket a város szerezte be és az erre szükséges pénzt az iparosoktól szedte be. Petcu György ipartestületi titkár kezdeményezésére mozgalom indult meg, amelynek az volt a célja, hogy ezeket a könyveket és tanszereket maga az iparosság szerzi meg, kiadja használatra az iskolák útján a tanoncoknak, az év végén pedig visszaszedi azokat, hogy eltegye a következő iskolai évre.

A város ehez hozzá is járult és ebben az évben az iparosmesterek inasaink arányszáma szerint 200-300 leit adtak tankönyvekre és iskolaszerekre. Ezeket hatszáz ezer leit értékben az ipartestület árlejtés útján vásárolta meg.

Ennek egy részét tartaléknak raktározták be az ipartestületnél, a többit pedig kiadták az egyes városrészekben működő tanonciskolák igazgatóinak, hogy osszák szét a tanoncok között.

Számos mester panaszkodott, hogy inasaink ennek dacára régi, rongyos tankönyveket kapnak, mások viszont egyáltalában nem kaptak tanszereket. Petcu ipartestületi titkár a panaszok alapján érdeklődni kezdett az ügy iránt, azok alaposágáról meggyőződött és közben

szenzációs dolognak jött nyomára. Megtudta, hogy Sepi Valér józsefvárosi tanonciskolai igazgató felkeresett több könyvkereskedőt és ajánlatot tett nekik nagyobb mennyiségű tanonciskolai könyv és tanszer eladására.

Az eladásra kínált holmiról jegyzéket is mutatott fel és erre megindultak az alkudozások. Végre megállapodtak abban, hogy a holmit a Cartea Romaneasca veszi át és közel kétszáz ezer leit fizet érte.

Az alkudozásról tudomást szerzett az ipartestületi titkár is, aki erre ugyazólván állandóan figyelő állásban volt és fáradtsága nem is volt eredménytelen. A múlt csütörtökön megfigyelte, hogy Sepi Valér igazgató szolgálja egy nagyobb kéziköcsival állott meg a Cartea Romaneasca üzlete előtt. Azonnal értesítette erről Baneu Szevetozárt, a városi iparhatóság vezetőjét, valamint a városi rendőrség vezetőjét, Jovanescu. Ezek kíséretében

elment a Cartea Romaneasca üzletébe, ahol az iskolaszolga éppen akkor rakta le a kéziköcsin hozott könyveket és iskolaszereket.

Számos könyv, rajzpapír, ezekre menő füzet, rengeteg iv papiros és egyéb iskolai holmi. Petcu ipartestületi titkár kijelentette, hogy a tanonciskolák rendelkezésére boesátott tankönyvek és szerek az iparosság tulajdonát képezik és azokat a két hatósági közeg beleegyezésével az ipartestület helyiségébe szállította. Azután haladéktalanul felkereste Georgievici Lucian dr. főpolgármestert,

Sok millió uszott el Temesvárott
a Szerb Takarékpénztár igazgatóinak bűnös üzelvei miatt

Hauskát a jövő héten már Temesvárra hozzák

Temesvár, november 23.

Rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le tegnap a temesvári törvényszéken a csődbejutott Temesvári Szerb Takarékpénztár felszámolási tárgyalása. Háromszáznál jóval több hitelező jelentett be követelést. A csődtömeget Lazar Kornél dr. csődtömeg gondnokhelyettes képviselte, míg az érdekelt felek képviselőiben több mint harminc ügyvéd jelent meg. Reggel kilenc órakor kezdődött a követelések igazolása.

A csődtömeg gondnok helyettese és a feleket képviselő ügyvédek között gyakran viták is adódtak az egyes követelések elismerése, vagy visszautasítása miatt.

Tekintettel arra, hogy számos milliós követelést a csődtömeg képviselője visszautasított, előreláthatólag még igen hosszú időn belül nem lehet elintézni a Szerb Takarékpénztár csőd-ügyét.

A hitelezők többek között huszonnyolc elsőosztályú követelést jelentettek be. Ezek közül csupán nyolcat ismertek el, míg huszat visszavetettek és polgári perre utasítottak a követelés megítélés miatt. Érdekes, hogy a tisztviselők igényeit is részben visszautasították azon az alapon, hogy a törvényes és szerződés szerinti fizetést elismerik és folyósítják is, ellenben a mellékjárulékokról és a tisztviselők

akinek az esetről jelentést tett. A főpolgármester felháborodva vette tudomásul az ügyet és kijelentette, hogy szigorú vizsgálatot fog indítani.

A vizsgálat megejtésére bizottságot fognak kiküldeni, melyben a város, az iparosság és a tantestület képviselője lesz jelen.

Sepi Valér és az ügyben szereplő többi tanonciskolai igazgató azt állítja, hogy azok a könyvek és tanszerek, melyeket el akartak adni, nem az idei beszerzésből származnak, tehát azokat nem az ipartestület vette meg. Az iparosok érthető érdeklődéssel várják a vizsgálat eredményét.

által támasztott egyéb követelésekről a tömeg gondnok nem hajlandó tudni. Visszautasították többek között a külföldön levő Löwinger Ernőnek, a takarékpénztár legutolsó vezérigazgatójának háromszáz ezer leit fizetés címén támasztott követelését is. A másodosztályú hitelezők sorában, a kiknek a száma meghaladta a háromszázat, szerepeltek a csődbejutott banknak kisebb-nagyobb betétesei és hitelezői, valamint azok is, akik pénzt adtak átutalás végett, de az átutalást a bank nem eszközölte. Ezeket a követeléseket jórészt elismerték. Nem ismerték el a Banca de Scont a Romániai száztizenkilencezer dolláros, közel húszmillió leies követelését, valamint a Banca Moldovei, a Banca Taraneasca és Schönheim István két-két millió leit kitevő követelését sem. Az el nem ismert követelések mind polgári utra kerülnek. A tegnap tartott tárgyalás során Lazar Kornél dr. csődtömeg gondnokhelyettes bejelentette, hogy

Hauska Rudolf és Rajna-Rosenthal Gyula, a Szerb Takarékpénztár volt igazgatóinak kiadatási ügye, már a közeli napokban befejezést nyer és mindkettőjükét talán már a jövő hét folyamán kiadják a román hatóságoknak.

Idehozataluk mindenesetre tisztázni fogja a Banca de Scont, valamint a többi milliós követelés jogosságát.

Lépjen be

Averescu és Goga a kormányba

Bukarest, november 23.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett a Cuvantul legújabb száma, amely a kormány keblében várható esetleges változásokról hoz szenzációs értesüléseket. A lap szerint Bratianu Jonel miniszterelnök ajánlatot tett volna Averescu volt miniszterelnöknek, valamint Goga és Garoflid volt miniszternek a kormányba való belépésre. Ezzel a miniszterelnök kiépítene a nemzeti kormányt, amely ebben az esetben Argetoianu, Titulescu és Lupu mellett most már csak Jorga és Maniu híveit nem képviselné. A mai politikai helyzet mellett, amikor Maniu nem hajlandó Averescuval az egységes ellenzéki frontot megalakítani, nem is tűnik olyan valószínűnek a Cuvantul értesülése. A hír azonban mindenesetre megerősítésre szorul.

Megdrágul

kisebb távolságra a gyorsvonat

Bukarest, november 23.

Dumitru közlekedésügyi miniszter tegnap délben fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt ismertette a január elsőjével tervbe vett új vasúti személytarifa alapelveit. Eszerint az ekszpresszvonatok viteldíját leszállítják, ellenben a gyorsvonatok menetdíját kisebb távolságokra felemelik azzal a céllal, hogy a gyorsvonatot inkább a nagyobb távolságra utazó közönség vegye igénybe. Ötszázharminc kilométeren túl levő távolságnál a menetdíj egyenlő. Ugyancsak egyforma tarifája lesz a negyven kilométeren alul levő távolságoknak is. A harmadosztályú vasúti jegyek árát negyven százalékkal leszállítják. Az új teheráru tarifa külön tanulmányozás tárgyát képezi, azonban feltétlenül leszállítják az illetékeket különösen az ekszportárúnál.

Öt álarcos

rabló ismételt támadása

Temesvár, november 23.

Haleika Ferenc a Hunyadi-ut 80. szám alatt levő Braun-féle faraktár éjjeli óre éppen körutját végezte a telepen, amikor a kerítés néhány deszkáját kívül hirtelen betörték és a nyíláson öt álarcos alak hatolt be. A rablók megkötözték az éjjeli őr, majd a telep irodája felé mentek, hogy ott betörjenek. Haleikának sikerült a kendőt, mellyel a rablók száját betömtek, nyelvvel eltávolítani és segítségért kiáltozott. A rablók erre dühösen verni kezdték az őr, majd elfutottak. Hajnaltájban a rablók újra megjelentek a fatelepen és másodszor is megkötözték az őr, akit azzal fenyegettek, hogy lezurják, ha megint kiáltani mer. Szerencsére az utcán hangos társaság haladt és éppen a faraktár előtt állott meg vitatkozni. A rablók nem mertek ott maradni a fatelepen és megfutottak.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4
Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2-52
Kiadóhivatal: 2-52
Felelős szerkesztő lakása: 3-42
Nyomda: 10

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

— **A miniszterelnök gyengélkedik.** Bukarestből jelentik: **Bratianu** Jonel miniszterelnök ismét gyengélkedik és orvosai tanácsára néhány napig nem hagyhatja el a szobát.

— **Harmincnyolc milliárd a jövő évi költségvetés.** Bukarestből jelentik: A jövő évi állami költségvetés már teljesen elkészült, amelynek végösszege harmincnyolc milliárd és háromszázötven millió leit tesz ki. Ebben az összegben bentfoglalódik a tisztviselők husz százalékos pótlékának előirányzata, háromszáz millió az államadósságok törlesztésére, száz millió az állami nyugdíjakok illetményeinek rendezésére, ötven millió utak javítására, kétszázötven millió az államvasutak rendkívüli munkálataira, iskolákra. A jövőre nézve a pénzügyminiszter azt tervezi, hogy a költségvetési év összevágjon a naptári évvel.

— **Késnek a vonatok.** Bukarestből jelentik: A hirtelen beállott fagy és eszések miatt több vonat tegnap késéssel futott be a fővárosba. A telefon Bukarest és a vidék között öt irányban nem működik kifogástalanul. A táviró forgalomban azonban nincsen fenakadás.

— **Nyugalomba vonuló temesi jegyző.** Oberst Béla kisodai jegyzőt a szolgálati korhatár elérése következtében nyugdíjazták. Oberst, aki negyven esztendeje működik közigazgatási pályán, a háboru előtt került Kisodára. Az ottani lakosok nemzetiségre való tekintet nélkül mindenkor a legnagyobb bizalommal viseltettek iránta és távozását mélyen fáljalják. Utódjává Todea Román községi jegyzőt nevezték ki, aki ugyancsak nagy népszerűségnek örvend.

— **Orghidan mégis távozik a Resica-művek éléről.** A Resica-művek újjászervezésével foglalkozva megírtuk, hogy Orghidan Konstantin vezérigazgató távozik állásából. Ezt a hírünket megcáfolták. Ezzel szemben mégis tény az, hogy Orghidan vezérigazgató egy évi szabadságra ment, amelyet külföldön tölt. Szabadságáról azonban nem tér vissza többé állásába. Az a megbízható forrás, amelyből értesülésünket merítettük, azt is közölte, hogy Orghidan utódjává **Kundl János** mérnök, a wtkowitzi kohóművek vezérigazgatója van kizemelve, akivel a tárgyalások már meg is indultak. Míg ez eldől, a Resica-műveket ideiglenesen — miként megírtuk — **Busila J. C.** az országos mérnökegyesület elnöke vezeti.

MIY—THSOU—KOO

eredeti japán táncosnő a Royal-barban

— **Ladányi Arnold temetése.** Az öngyilkossá lett Ladányi Arnold bankigazgató temetése ma délelőtt tizenegy órakor lesz az izraelita temető hullaházából. Tettének okát még most sem sikerült kideríteni.

* **Nikkel tárgyak és finom acél-árak, lakásdíszítési dolgok** leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

A temesvári előkelő közönség találkozóhelye a

Kobelt-bar

Csütörtök, szombat, vasárnap ótóra teadélután táncos. Szíves pártfogást kér
Friedmann Andor

Sétálás közben nappal kifosztottak

a legnaivabb trüffel egy vidéki fiatal földművest

Temesvár, november 23.

Temesvárott legutóbb veszedelmesen szaporodnak az úgynevezett tárcadobáji esetek. Dacára annak, hogy ez az utcai csirkefogóknak régi trükkje, mely ugyszólván általánosan ismert, még mindig akadnak naiv emberek, akik ennek felülnek.

A múlt héten a tárcadobók egy szegény dézsakészítőt lopták el szokott fufangjukkal ötszáz lei készpénzt, tegnap azonban olyan zsákmányt ejtettek, amely a tárcadobás terén is ritkanagy.

Maitsch Miklós német-szentmihályi harmincöt esztendő földmives tegnap reggel Temesvárra jött és egyik bankban nyolevan ezer leit vett föl. Maitsch apja ugyanis a pénzügyet német-szentmihályi fiókjának vezetője és azért küldte be a fiát, hogy ezt a pénzt — melyre a fióknak szüksége volt — részére átvegye. Maitsch a bankban a pénzt csupa ezresbankban vette át és újságpapírosba csomagolva beletette a kezében tartott kis fekete táskába. Mikor a bankot elhagyta, az utcán hozzálépett egy alacsony termetű férfi és megkérdezte, hogy merre kell a Gyárvárosba menni. Maitsch azt válaszolta, hogy maga is odaigyekszik és azért a megszólított magával hívta. Utközben sokféléről beszélgettek és már a főposta mellett haladtak, amikor

egy elegáns ruhájú, magas fiatal-ember haladt el mellettük. Pár lépésnyire tőlük kihuzta zsebéből zsebkendőjét és közben kiesett a pénztárcája is.

Azonban tovább ment. Erre az alacsony férfi, aki Maitsch kíséretében haladt, hirtelen felemelte a pénztárcát, amely igen tömöttnek látszott, zsebvágta és suttogva mondta, hogy huzódjanak valahová félre, ahol majd megosztoznak a tárcsa tartalmán. Éppen neki akartak látni az osztokodásnak, amikor a tárcsa elejtője hirtelen ott termett és rájuk kiáltott:

— Biztos, hogy maguk találták meg a tárcsát. Adják vissza azonnal!

— **Hatalmas hóviharak Németországban.** Berlinből táviratozzák: Németországban mindenfelé nagy hideg van. Bitterfeld és Lipcse között egy vonat a nyílt pályán a hóban megakadt, ami hosszú idő óta példátlan eset Németországban. A hóvihar miatt számos baleset történt. Dániában a nagy havazást áradások kísérik. Horzensben a postaépület összeomlott. A Kattegatban a Figga nevű norvég gőzös tíz emberrel elsüllyedt.

Kitoloncolják a magyar szintársulatot Jugoszláviából. Szabadkáról jelentik: Két hét előtt belügyminiszteri engedély alapján Zomborban megkezdte működését Földessy Sándor igazgatása alatt álló magyar szintársulat. Tegnap Belgrádból rendelet érkezett, amely szerint a belügyminiszterium utasítja a zombori rendőrséget, hogy a szintársulat tagjait toloncolja ki az országból. Az igazgató minden lehetőséget megtevé az intézkedés visszavonására, azonban hasztalanul. A kitoloncolás a lakosság körében nagy felháborodást váltott ki, mert arra a társulat semmiféle okot nem szolgáltatott.

Mindketten tagadtak, de a magas fiatalember kijelentette, hogy meg fogja őket motozni. Odalépett Maitsch Mihályhoz és miután a zsebeit kikütyöltte, felszólította, adja át a készpénzét, hogy megnézze, nincsen-e abban a pénztárcája. Ezzel kivette Maitsch kezéből a táskát, kinyitotta, kiemelte abból a csomagot a pénzzel, a táscsa aljára nézett, majd visszatette a csomagot és kijelentette, hogy nincsen ott a pénztárcája. Erre megmozgatta Maitsch társát, akinek zsebéből a tömött tárcsa előkerült. Az illető zsebvágta a tárcsát és miközben távozott, még megjegyezte:

— Örüljenek, hogy sietek, különben átadnám magukat a legközelebbi rendőrnek.

Maitsch és társa nagyon elszontyolodva kerültek ismét a főposta elé. Az alacsony ott hirtelen kijelentette, hogy táviratot kell feladnia és ezzel már el is tünt a posta kapujában. Maitsch tovább ment és már majdnem a gyárvárosi hidnál volt, amikor észbe jutott megnézni táskáját. Kinyitotta és megnyugodva látta, hogy az újságpapírba göngyölt csomag ott van. Mikor azonban megtapogatta, igen vékonynak találta. Hirtelen kibontotta és akkor látta, hogy a nyolevanegy darab ezres helyett a csomagban papírdarabok vannak.

A csomagot a motozásnál a fiatal-ember gyorsan és észrevétlenül cserélte ki. Maitsch azonnal visszasietett a postára és kereste ott az alacsony fiatalembert, akivel együtt találta a tárcsát, azonban az sehol nem volt.

Az természetes is, mert hiszen nyilvánvaló, hogy társa volt a másik csirkefogónak és áldozatát valószínűleg már a bankban kileshette, amikor az ott a pénzt felvette.

Maitsch Mihály azonnal a rendőrségre sietett és jelentést tett az esetről. A nyomozást **Mihuta** rendőrkormányos és **Barna** József detektív kezdték meg.

— **Amerikában elhunyt temesvári.** Chicagóból érkezett jelentés szerint október 26-án meghalt Feisthammel István negyven éves kereskedő. Az elhunytat özvegye és Temesvárott élő két fiúvere, Feisthammel József és Márton gyászolja.

— **Ügyvéd és községi irnok incidense.** Zombolyáról jelentik: Reichrat Miklós dr. zombolyai ügyvéd a községében résztvevett egy árverésen. Filca községi irnok akkor sértő kifejezésekkel illette, miket a hatvanegy éves ügyvéd nem tűrt el a fiatalembertől, akit rendreutasított. Este nyolc órakor Reichrat dr. gyanulatlannul hazafelé tartott az utcán, amikor Filca irnok találkozott vele. Előbb szidalmazta, aztán pedig öklével az arcába vágott. Az ügyvéd erre botjával rávágott Filcára, aki az ütés következtében a földre esett. Reichrat Miklós dr. a kinos esetről jelentést tett az illetékes hatóságknál.

* **Royal-kávéházban minden este Konstantinovic Károly teljes zenekara hangversenyez.**

KIELESEDETT A HARC BALDWIN ÉS ROTHERMERE KÖZÖTT. Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök és Rothermere között a konfliktus a végökig kielesegett. Rothermere csupán Baldwin ellen harcol és nem a konzervatív párt ellen, mert azt óhajtja, hogy a párt rázza le Baldwint és válasszon más vezetőt. Baldwin sajtója a Times, a Daily Telegraph és a Morningpost körülbelül egymillió példányszámot képvisel, míg azonban a Baldwinellenes újságok példányszáma közel tizenkét millióra tehető. Ez az arány a közelgő választásokra való tekintettel Baldwinra nem kecsesgató.

— **Ujabb nagy fizetésektelenség Aradon.** Aradról jelentik: A súlyos gazdasági viszonyok ujjában egy közismert aradmegyei céget roppantottak össze. Az aradmegyei Honctón már huszonöt éve fennálló Róth Testvérek gabonakereskedők kör iratban tudatták hitelezőikkel, hogy fizetéseiket beszüntetik és negyven százalékos egyvezséget ajánlanak fel. A cég passzívái meghaladják az ötmillió leit.

— **Kényelmesen kereket oldottak a Kasszaforók.** A Sternberg-féle betörés ügyében a rendőrség teljes apparátussal folytatja a nyomozást, azonban eddig minden eredmény nélkül. A betörők azóta egészen kényelmesen ráérték kereket oldani. A rendőrség a táviratok százát küldte szét az ország minden részébe és a betörésről értesítette az összes nyomozó hatóságokat. Tegnap a sziguranacán három fiatalember tartózkodott, akikről kiderült, hogy ékszerket zálogosítottak el. A náluk talált zálogcédlák alapján **Friedmann Ferenc**, a Sternberg-cég tulajdonosa a rendőrség képviselőnek jelentésében a zálogházban megnézte az elzálogosított ékszereket és megállapította, hogy azok soha sem voltak üzletében. A Kereskedők Egyesülete különben küldöttélegileg tiltakozott **Liuba Valér dr.** rendőrprefektusnál az ellen, hogy **Friedmann Ferencet** őrizetbe helyezték a nyomozás során. **Kun Richárd**, a küldöttség vezetője, memorandumot adott át, amelyben a kereskedők méltatlanul megurcolt társuk részére elégtételt kérnek.

November 28-án kifizeti első havi forgalmát

az AMITIÉ.

Siessen megtölteni gyűjtőlapját, hogy részesüljön az AMITIÉ első havi forgalmában.

— **Mentelmi elé utasított képviselő.** Budapestről telefonálják: A magyar parlamentben tegnap napirend előtt **Hegymegi Kiss Pál** az egyetemi zavargások ügyében akart felszólalni, amit azonban az elnök arra való tekintettel, hogy interpellációs nap csak ma van, nem engedett meg. Erre a baloldali képviselők zajongásban törtek ki. A leginkább zajongó **Fábián Bélát** az elnök rendreutasította, majd amikor nem hallgatott el, a mentelmi bizottság elé utasította.

SARTOS et ANDA

plastikus táncospár a Royal-barban.

— **Pacifizmusból verekedés.** Párisból jelentik: **Basch** professor tegnap este az Emberi Jogok Ligájában pacifista előadást tartott. Az előadás nagy számu nacionalista diák megjelent, akik tüntetni kezdtek. A lármából a pacifisták és nacionalisták között verekedés fejlődött ki, melynek folyamán mindkét részről többen megsebesültek. A rendőrségnek kellett közbelépni és kiirította a termet.

Kályhák

legolcsóbb gyári áron kaphatók

Deutsch Jakob

II, Str. Dacilor 56 (Fő-utca) Tel.: 601

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Winternitz

szörmebundák, kabátok, ruhák

Belváros

Lloyd-sor, Löffler palota

Telefon 906

Telefon 906

Bécsi trikot-jumperruhák egyedüli lerakata

Baader Henrik nyolcvan esztendő

A régi gárda helyet kér részére a diszpolgárok sorában

Temesvár, november 23.

Félszázadot meghaladó közéleti tevékenység után esendes visszavonultságban, a családi élet meghitt körében éli napjait B a a d e r Henrik, aki jövő hó elején tölti be alkotásokban gazdag életének nyolcvanadik évét. Ezt az alkalmat ragadták meg azok, akik Baader Henrik értékes és közhasznú munkásságát még a multból ismerik, hogy olyan elismeréssel adózzanak az aggastyán Baader irányában, amelyet ő Temesvár öszszpolgárságától méltán megérdemel.

A város diszpolgáranak kívánják megválasztani azt a férfit, aki Temesvár fejlődésének történetében már évtizedek előtt ragyogó fejezetet biztosított nevének.

Tegnap délben a régi Temesvári tisztelreméltó alakjai vonultak fel a városházára, a nagy Telbisz egykori hű gárdájának alakjai és a város jelenlegi fejetől helyet kértek a diszpolgárok sorában Baader számára. D o m a s n e a n u nyugalmazott tábornok volt a husznál több tagot számláló deputáció vezetője és a küldöttségben többek között résztvettek: Tóti Rezső, Szana Zsigmond, Vértés Adolf dr., Cioban Pompil dr., Nemes József, Krayer József, Lindner Armin, Kimmel Sándor és Gyula, Weiterschütz Géza, Vidrighin Stan, Schwarz Fülöp, Schuber Péter, Jahner Rezső, Mühle Árpád, Prohaska Ede, Kun Richárd, Kohn Sándor, Hajdu Frigyes dr., Löffler Lipót és még számosan. Domasneanu tábornok terjesztette elő a polgárság óhaját, amely spontán fakadt abból az alkalomból, hogy Baader Henrik december nyolcadikán tölti be nyolcvanadik életévét. Ismertette Baadernek ötven évet meghaladó közéleti működését, amely jogot ad neki arra, hogy a nagyok díszes sorában foglaljon helyet. G e o r g e v i c i Lucian dr. főpolgármester kijelentette, hogy készségesen tudomásul veszi a polgárság kívánságát és

örömeinek adott kifejezést, hogy Baader munkásságának generációja a legnemesebb érzéssel, hálával emlékezik meg arról a férfiről, aki a közpályán évtizedeken át minden érdek nélkül, teljes önzetlenséggel dolgozott a városért.

A diszpolgárság kimondása a városi nagytanács feladata lesz. A küldöttség azzal az érzéssel távozott, hogy kötelességét róttá le Temesvár egyik legkittünőbb polgára iránt.

Baader Henrik mint egészen fiatal mérnök 1868-ban jött Temesvárra és a következő évben öt biztáka meg a későbbi lovasút építésének vezetésével, amely részvénytársaságnak igazgatója is lett. Műszaki ismeretei, műveltsége és a közérdek iránt tanusított lelkesedése rövidesen feléje irányították polgártársai bizalmát és néhány évi temesvári működése után tagja lett a városi törvényhatósági bizottságnak.

Az 1873. év óta nemcsak a közgyűléseken, hanem a legkülönbözőbb bizottságokban is páratlanul sokoldalú, hasznos és sikeres tevékenységet fejtett ki.

Műszaki és gazdasági kérdések megoldásában szakértelemmel és gyakorlati felfogásával legtöbbször adott irányt a város vezetősége elhatározásának. Kulturális kérdésekben hasonló lelkesedéssel szállt síkra a küzdők első sorában. A temesvári villamosvasút megteremtése az ő műve és amikor 1898-ban megkezdték a villamosvasút építési munkálatait, akkor Baader sorolta be Temesvárt a modern városok közé. Tíz évre reá önzetlen tevékenysége által szerzett kiváló érdemei elismerésül a város huszezer koronás ösztöndíj alapítványt létesített Baader nevére és ennek kamatait temesvári ifjak felső műszaki kiképzésére fordították. V e s t Ede báró halála után

Temesvár fejlődő kereskedelme és ipara Baader Henriket ültette a kereskedelmi és iparkamara elnöki székébe, ahonnan őrző szemmel és acélos tetterővel védte a közgazdaság érdekeit.

A társadalmi életben is mindenkor aktív tényező volt és egyik alapítója Temesvár legrégebbi társas egyesületének, a Gyárvárosi Társaságnak. A háboru utáni időkben vonult vissza közéleti működésének színteréről és azóta a gyárvárosi Főutca egyik esendes ura lakása veszi körül szeretettel, aggodó gondossággal az aggastyán Baadert, a legfiatalabb — diszpolgárt.

G. Gy.

FASCISTA ELLENES ÖSSZEESKÜVÉS. Milanóból jelentik: Milanóban egy fascistaellenes összeesküvést fejtettek fel, melynek vezetőjét, San Sebastianot elfogták. A lapok szerint San Sebastiano úgy tervezte, hogy a városnak meggyeri Bencivanga tábornokot, valamint a frontharcosok szövetségét és azok segítségével dönti meg a fascista rezsimet. Számos szabadkőműveset tartóztattak, mert kiderült, hogy az összeesküvők a francia szabadkőművesektől kaptak pénzbeli támogatást.

Fel akartak robbantani egy alagutat. Belgrádból jelentik: Kumanovo mellett a vasut ellen merényletet követtek el, melynek tettesei valószínűleg Bulgária felé menekültek. A rendőrség megszállotta az összes alagutakat, melyek Bulgária irányában vezetnek. A tettesek nyomra vezetője ötvenezer dinár jutalmat tűztek ki. A kumanovói merénylet idején az alagút-vezető vonalon is megkíséreltek merényletet. Fel akarták robbantani az egyik alagutat. A személyzet azonban idejében észrevette a teret és megakadályozta.

Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII., Baross-tér 10.

Előadás a lipcei mintavásárról. Kereskedők Egyesületének felkérésére Ange rbauer Jenő technikai előadást tartott előadását a lipcei mintavásárról a Belvárosi Mozgóképzőházban 27-én, vasárnap délelőtt pontosan tizenhárom órakor fogja megtartani. Az előadásra csak az egyesület meghívójával lehet belépni, melyet az egyesület (Lloyd-palota 1. em.) minden érdeklődőnek szívesen kiállít.

Nincsen többé ősz haj. Minden hajjat eredeti színűre fest az Amerikai hajfesték Felhívjuk olvasóinkat a szer hirdetésére.

Hangulatos esték a Palace-barban.

A villamos áthelyezett megállói. A villamosvasut igazgatósága értesíti a t. közönséget, hogy a közlekedésügyi miniszterium 5831—927. számú körrendelete értelmében folyó évi november hó 27-vel az alábbi villamos megállóhelyek szenvednek változást: 1. Az 1-ső vonalon a Józsefvárosi állomástól jövő kocsik Berthelot-utcai megállóhelyre a Bonnáz-utca sarkára, vagyis a Timisiana bank elé lesz áthelyezve. A 2-ik vonal megállóhelye változatlanul megmarad az eddigi helyén. 2. A Belvárosból-Gyárvárosba vezető vonalon a 3 August-utca és Spl. Josef Kunz keresztezésénél levő megállóhely a Bdul Regina Maria és Spl. Josef Kunz keresztezéséhez, vagyis a gyárvárosi mozi elé kerül. 3. A gyárvárosi indóháztól a Belvárosba vezető vonalon a Cogalniceanu-utca és a meghosszabított Távirada-utca keresztezésénél levő megállóhely — ezen keresztezés másik oldalára lesz áthelyezve, vagyis a „Standard“ harisnyagyár elé.

Sowskaja és Winogradow a Palace-barban.

Soffőrkurzus. Az A. C. R. R. B. P. C. R. által ergedélyezve és ellenőrizve december 1-én megkezdődik Murgu I Traian gépészmérnök vezetésével. Jelentkezni lehet az Autoorient garageban, IV. Str Jancu Vacarescu (Bem-utca) 36. sz. Telefon 23-24.

Meghívom

üzletembe Temesvár és vidéke n. é. közönségét, hogy személyesen győződjön meg azon olcsó árakról, amelyek a raktáron levő összes cikkek u. m. flanel, barchend, paplan, férfi és női szövetek, vásznak, sifonok, kötött és szövöttárúk stb. stb. eladásra kerülnek.

BÖWENTHAL R. ZSÓ
Belváros, Hunyadi-u. 9

Kifosztott mehalai üzlet. Bach Antal mehalai kereskedő, akinek a Város 26. szám alatt van üzlete, feljelentést tett a rendőrségen, hogy éjjel boltjába ismeretlen tettesek betörték és onnan tizennégyezer lei értékben különböző árukat loptak el. A betörők ketten voltak, akik Bachéknak az üzlettel szomszédos hálószobájába is bemerészkedtek, de az álmából felébredt Bachné kiáltására megfutamtak. Bach Antal, aki utánuk futott, látta amiatt a betörők a mehalai mező felé szaladtak.

Sortüz sztrájkoló munkásokra. Denverből jelentik: Az egy hónap óta sztrájkoló munkások be akartak hatolni az egyik bányatársaság területére és összeütköztek az őket feltartóztatni akaró rendőrséggel. A rendőrség végül is sortüzet adott, melynek következtében három munkás meghalt és igen sok megsebesült. A sebesülteket kórházba szállították és akkor megállapították, hogy közülük több férfiruhás nő volt. A sztrájkoló bányák területén kihirdették a statáriumot.

Zsuzsi-étterem mai étlapja a következő: karfiol leves, borsópiré füstölt hússal, citromos szét garnirozva salátával, és sajtos makaroni vagy komrótt. Ár 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta frissen csapolt sör. Tisztviselőébed 32 lei. Ebéd és vacsora-aboromák 1500—2000 lei.

Örökké fiatal marad, ha Mária-szeplőkrémet használ!

Ártalmatlan! Hatásért felelősségteljes! Mária-puder 35, 20 L. szappan 18 L. Három tépelt díjmentesen küld a főlerakat: CSÁSZAR-patika, T. Mureş, Timişoara, Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

KORMÁNYVALSÁG BELGIUM-BAN. Brüsszelből jelentik: A belga kormány lemondott. A lemondás oka az a súlyos nézeteltérés, amely a katolikus és szocialista miniszterek között felmerült. Valószínű, hogy a király ismét J a s p a r t bizza meg kormányalakítással, aki új kabinetjét a szocialisták kihagyásával fogja összeállítani.

Gramatica Emma társulata elutazott. Gramatica Emma, a kiváló olasz tragika és társulata, tegnap délelőtt elutazott Temesvárról és így második előadásuk elmaradt. Utjuk Olaszországon át Madridba és Liszabonba vezet.

Pályázat temesi körorvosi állásra. Bukarestből jelentik: Az egészségügyi miniszterium pályázatot hirdet a kisterováci körorvosi állásra. A pályázatok az összes okmányokkal felszerelve december hó huszadikáig a közegészségügyi miniszteriumhoz nyújtandók be.

Gyanus alakok a liget bokrai alatt. Trasser Miklós józsefvárosi nagykereskedő, a Hunyadi-ut. elején levő Whitehouse cég tulajdonosa, este üzletzárás után a Hunyadi-híd melletti kis parkba ment sétálni. Az egyik bokor mellett elhaladva gyanus neszt hallott, mire botjával ráütött a bokorra. Legnagyobb meglepetésére a bokorból egy hórlhorgas alak ugrott elő, aki dühösen nézett Trasser Miklórsra. Ez azonban nem ijedt meg, hanem botjával rávágott a gyanus alak fejére, mire az futásnak eredt. Közben Trasser rendőr után kiáltott. A bokorból hirtelen egy alacsony termetű férfi ugrott ki és szintén futásnak eredt. A vállán láthatóan nehéz ládát cipelt, amely nyilvánvalóan lopásból származó holmik tartalmazzott. Trasser Miklós az esetről jelentést tett a rendőrségnek.

Teljesen új műsor a ROYAL-barban.

Elhunyt aradi gyógyszerész. Budapestről jelentik: Hehs Vilmos közismert aradi gyógyszerész, a Margitkrém és szappan készítője, hosszas szenvedés után a Verebély-klinikán meghalt. Hehs Vilmost az utóbbi egy év alatt számos családi tragédia érte, amely sietette halálát. Elhunytát kiterjedt rokonság gyászolja.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Csehszlovákiából kiutasított esperes. Prágából jelentik: Szabó Lajos munkácsi református esperest kiutasították Csehszlovákiából és mert Románia területén levő községben született, átadták Romániának. Az esperes kiutasításának oka az, hogy a Ruzsinszkóban járt angol újságírókat tanulmányutjukon kísérte, továbbá temetésen államellenes beszédet tartott és a templomra nem tűzte ki a nemzeti lobogót.

Eredeti Haway-zene és ének Sweeting Molly és Margoe a Palaceban.

Weis Zsigmond papirgyári lerakatát f. év november 19 től a Pápa-féle házba (ezelött Feistammal cég által birt helyiség), Belváros, Strada Primăriei (Városház utca) 16. szám alá helyezte át. Telefon 6—52, sürgőnycim: «Papierweiss».

Mindenki jókedvű és táncol a Lloyd Tavernában. Feltétlenül nézze meg a világvárosi műsort. Nagyszerű ételek és italok. Szolid árak.

„Raleigh“

az aranyérmes angol mo'or-keréktár 1928. model t-181-mul minden más gyártmányt. Kedvező fi-étsi feltételek mellett kaphatók

Katzkynál
Timişoara, Str. Mercy 10.

Művészet

Dohnányi Ernő

világszerte elismert és méltatott művésze felment bennünket a kritikai méltatás szerepétől és tollunk csak szerény beszámolója lehet annak a lelkesedésében páratlan nagy sikernek, amellyel a temesvári közönség a harminc éves nyilvános szereplését ünneplő mestert a tegnapi est folyamán körülrajongta. Hatalmas utat futott be szerénységéről közismert, ma már kissé deresedő haju mester, míg a magyar zenei élet reprezentáns muzikusává lett. Boldog büszkeséggel gondolunk vissza huszonnyolc év előtti első temesvári hangversenyére, ahol a fiatal művészt nem a mai publikum, nem a tulzsfolt ház, de ugyanaz a lelkesedés, ugyanaz csak a kiválasztottaknak járó hódolat övezte, mint tegnap este. Ezer-nyolcszázkilencvenhétben kerülve ki a budapesti Zeneakadémiáról csakhamar Ausztria, Németország, Anglia, Amerika lettek sikereinek állomáshelyei. Azután Páris, Szentpétervár, Krisztiania, Koppenhága következett, míg a berlini Musikhoehschule tanára lett. Tíz év előtt tért vissza Berlinből, hogy a magyar zeneakadémián a legmagasabb tanszak tanára legyen, amelyet csak néhány év előtt hagyott el, hogy hosszú külföldi turnéi által ne zavarja nagyszámu hallgatóságának előrehaladását. Ragyogó utat futott be a most ötven éves Dohnányi Ernő az édesatyai tanítás első óráitól a mai világsikerig. Tegnapi est műsorán a legnagyobbak mellett saját szerzeményei is szerepeltek, ékes bizonyítvánnyal, hogy a zeneszerző Dohnányi méltó társa az előadóművész Dohnányinak.

Fényes bevezetője volt a tegnapi est eljövendő hangversenyszövegünknek, amelynek egyik legnagyobb művészi eseménye lehetne, ha kolozsvári mintára a Zenebarátok Társasága zenekari ténykedésre tudná megnyerni a budapesti filharmonikusok világhírű elnök — karnagyát. **Dr. K.**

Színház

Nótás kapitány. Vasárnap délután hat órai előadás keretében Farkas Imre darabja, a Nótás kapitánya van műsoron. A címszerepét Jung alakítja, míg a többi szerepekben Horváth Mici, Betegh Bébi, ifj. Szendrey, Győző és Désy lépnek fel.

Cigányprimás. Vasárnap este a társulat teljesen új betanulásban Kálmán Imre világsiker aratott Cigányprimás című operettjét eleveníti fel elsőrangú szereposztásban. A Cigányprimás szerepét Horváth Mici, Galetta Ferenc, Szentgyörgyi Mária, Károly Klári, Jung, ifj. Szendrey, Győző és Désy alakítják. A cigányprimás reprise iránt már most nagy érdeklődés mutatkozik. Elővételben a jegyek Bánát irodában válthatók.

Lili bárónő. Szombaton este a magyar társulat Huszka—Martos operettjét, Lili bárónőt, eleveníti fel teljesen új betanulásban, egyszerű diszletekkel és kiegészített zenekarral. A Lili bárónő a magyar operettek egyik legmaradandóbbja és reprise iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Az operett vezetőszerepét Lengyel Irén, Galetta Ferenc, Betegh Bébi, ifj. Szendrey és Győző játsszák.

Csizmadia mint kísértet. Szigeti József önkécsü népszínműve kerül szombaton délután ifjúsági előadás keretében színre. A népszínmű főszerepét Jung János, Szentgyörgyi Mária, Désy, Dalnoki, ifj. Szendrey játsszák. Az igazgatóság a diákságnak külön olcsó jegyet ad ki. Az előadást félhétárak mellett tartják meg.

Heti műsor:

Szombaton délután öt órakor: Csizmadia mint kísértet. (Ifjúsági előadás.)

Szombaton este félkilenc órakor: Lili bárónő.

Mérföldeket mehet, országot bejárhat a

„VULPE“ cipőkkel

Olcsóság és tartósság tekintetében utólérhetetlenek.

Ujdonság! 500 pár minta bokszipő vízhatlanítva és dupla talppal alkalmazottaknak 700 lei arban.

KÁDI & Co.

Belváros, Széchenyi-palota.

Értesítés. Miután az üzemmek ismét egyedüli tulajdonosa vagyok, összes butorkészítményeimet elsőrendű minőségben és legszebb kivitelben mélyen leszállított áron szállíthatom Megtekintés vételkényszer nélkül. Tisztelettel

Schusztar Ferenc

Gyár és butorkattár: Erzsébetváros, Korona-utca 14. A 3-as villamos végállomása.

Legjobbak és legolcsóbbak a PITTROFIN

gummitalpak, amelyek háromszor annyi ideig tartanak, mint a bőrtalpak.

Régi hó- és sárcipők ujjakká, tartóssá és elegánsakká válnak.

Átadási helyek: Belvárosban: Humanic-cipőüzlet, Jenőherceg-utca, Grosz és Weisz, Lloyd-sor, Löffler-palota, Igiena Szt. György-tér. Gyárvárosban: Kunofszky Adolf, Kosuth-tér, Igiena, Három király-utca. Vincenza, Uri-utca. Józsefvárosban: B. Neufeld, Hunyadi-ut 9. és Scudier-tér, Igiena, Fröbl-utca.

PITTROFIN-MŰVEK TIMIȘOARA, Bulev. Carol (Hunyadi-ut) 9.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a „**HELIOS**“ művirággýáramat áthelyeztem Belváros, Jenőherceg-u. 12. alá, Deutsch Testv. mellett.

Állandó rakáron nagyválasztékú feltűző virágok, bál ruhadiszek, váza- virágok, mirtusz-koszorúk és fátalak, sirkoszorúk s egyéb e szakmába vágó dolgok

Rendeléseket dívatlap és izlés szerint pontosan szállítunk mélyen leszállított áron.

Tisztelettel

„**HELIOS**“ művirággýár.

Kanadába a CANADIAN PACIFIC által

A világ legnagyobb vasut- és hajóstársasága

Temesvárról a kanadai kikötőig 137 1/2 dollár az ut.

A kanadai vasutvonal ára Winnipegig települők részére 25 dollár.

Ingyenes vízum földművesek, földmunkások és cselédek részére.

Felvilágosítással szolgál mindenkor készséggel és díjmentesen a **CANADIAN PACIFIC** romániai vezér-ügynöksége:

TRANZI, București, Calea Grivitei 157, vagy ennek fiókjá: **Timișoara IV, Str. T. Uladimirescu 24**

Ha olcsón akarja szőrméit

vásárolni, úgy forduljon

Botz Károly

szűcs- és szőrmekereskedésébe, Gyárváros, Fő-utca 14, ahol meglepő olcsó áron vásárolhat és pontos munkát kap. (1677)

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mögött

leltűnősen olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (638) Ugyanott téglá is kapható.

Azonnal

ér el eredményt, ha a **Déli Hírlap** apróhirdetése között hirdetsz

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Intelligens középoru inparos vagyok, özvegy ember, házasság céljából megismerkednék komoly gondolkzása 25—30 év körüli hölgygel. Levelet kérek „Egyetértés” jellegre a kiadóhivatalba. (2558)

Önálló kereskező vagyonszerző hölgy ismeretséget keresi házasság céljából. Pénz üzletnagyobbításhoz szű séges. „Virággó vállalat” jellegre irt levelet a kiadóhivatal továbbít. (2552)

Alkalmazás

Jobb nő, aki a szobaleányi teendőket és gyermekgondozást elvállalja, azonnali felvételt. Németül beszélők előnyben. Cim a kiadóban. (2552)

Műndenes szakácsnő felvetetik. Berger, Erzsébetváros, Hattyu-utca 28.

Szobaleányt éves bizonyítványokkal azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóhivatalban. (2551)

Komoly nemetűl is jól beszélő gyermekleányt, aki a szobaleányi teendőket is vállalja azonnali belépésre keresek. Csakis éves bizonyítványokkal rendelkezők jelentkezzenek. Cim a kiadóban. (2560)

Allást keres

Kezdő hivatalnoknő pénztrosnői vagy hasonló állást keres. Címeket kér a kiadóban.

Utazói állást keresek perfekt beszélem a román, magyar, német és szerb nyelvet. Szíves megkereséseket „Agilis” jelgére a kiadóba. (2553)

300 ezer lelei rendelkező férfi pénztárnok vagy incassói állást keres. Számolás an perfekt. Levelet „Ovadék” jellegre kérek. (2554)

Perfekt és önálló román, magyar, német levelező, volt biztosítási tisztviselő állást keres, mint levelező vagy utazó. Szíves megkereséseket „Önálló munkacso” jellegre a kiadóba. (2562)

Lakás

Lakótársnőt keres egyedülálló nő szobakonyhas lakásába, Erzsébetváros, Hungaria-ut, Petcu-villa. földszint. (2550)

Éltorozott szoba teljes ellátással kerestetik uricsaládnál december 1-i beköltözésére. Ajánlatot kérek ármegjelölésel „Külön” jellegre a kiadóba. (2555)

2 szobás komplett lakás Erzsébetvárosban kerestetik azonnalra vagy későbbre. Címek a kiadóba kérek. (2561)

Különbejáratu butorozott szoba közel a villamos megállóhoz a Józsefvárosban december 1-re kerestetik. Ajánlatot kérek „Tiszta szoba” jellegre a kiadóba. (2562)

Különbejáratu 2 ágyas butorozott szoba külön konyhával azonnalra vagy december 1-re kiadó. Erzsébetváros, Tirol-u. 69.

Adás-vétel

Singer karikahajós varrógépet keresek megvételre. Címek kérek a kiadóba. (2556)

Kisebb alakra szó mebunda kerestetik csak jó állapotban lévő. Ajánlatot kérek ármegjelölésel „Punda” jellegre a kiadóba. (2563)

Modern családi házat 5-6 szobával, kerttel keresek megvételre villamos mentén. Ajánlatokat „Házvétel” jellegre a kiadóba. (2564)

Különféle

Privát disznóvágást elvállalok és házakhoz megyek Erdéklődni lehet a Nap vendéglőben, Hunyadi-ut 35. (1684)

150 ezer lei kölcsönt sürgősen keresek. Ajánlatot „Kölcsöndíj” jellegre a kiadóba kérek. (2565)

Privától tanulnék géphímezést. Címek a kiadóba kérek. (2566)

Aki olcsón és jól

akar szép butort vásárolni, csakis

SIEBOLD butorgýárába menjen.

Timișoara II, Távirdu-u 19. Tel.: 6-99

Értesítés

Egyik ismerősöm megvenni szándékozik Adamovits György besenyőtelepi mézárós- és hentesüzletét. Felhívom esetleges adósait, hogy három napon belül nálam jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezők tekintetbe nem vétetnek.

Timișoara, 1927. nov. 22.

KRAUSZ

III, Str. M. Dr. Dragomir 5.